

Propostes de CC00 per una Catalunya social

Juliol de 2015

Propostes de CCOO per una Catalunya social

Ens estem allunyant d'Europa en benestar. Des de l'inici de la crisi, les rendes de les famílies catalanes han experimentat una disminució important i més intensa que en la majoria de països de la Unió Europea: les pèrdues s'han acumulat en els sectors de rendes mitjanes i baixes, mentre que s'ha produït una concentració de renda en la població més rica.

Les polítiques de retallades socials emanades de la Unió Europea han tingut una afectació més gran en els països del Sud. En el cas de Catalunya i Espanya, a més, han comptat amb governs molt favorables a la seva aplicació. Això explica per què les desigualtats han crescut de forma més intensa al nostre país.

És evident que la crisi no s'ha repartit de forma equitativa i que els col·lectius més perjudicats han estat els formats per les persones més vulnerables. La pobresa ha crescut de forma més aguda a Catalunya que en pràcticament tots els països de la Unió Europea. Una quarta part de la població catalana es troba avui en risc de pobresa o d'exclusió social, i hi ha una elevada taxa de pobresa infantil.

Les rendes salarials han caigut com a conseqüència de les reformes laborals i les retallades en la funció pública. La destrucció de llocs de treball ha anat acompanyada de la substitució de llocs fixos per altres de caràcter temporal i de treball a jornada completa per treball a temps parcial. En aquest context, ha cobrat presència la figura del treballador o treballadora pobre que, tot i tenir ocupació, obté uns ingressos per sota del llindar de la pobresa.

La desocupació es manté en xifres alarmants. La meitat de les persones en situació d'atur fa més de dos anys que no troben feina i un 40% no rep cap prestació. Cada dia centenars de famílies han d'afrontar desnonaments perquè no poden pagar les quotes de la seva hipoteca.

Les persones joves són les que més pateixen l'atur i la precarietat laboral, la qual cosa està provocant una fractura intergeneracional. La manca de feina i d'expectatives han disparat l'emigració de persones joves a l'estranger.

Resulta també alarmant la situació de les persones desocupades de més de 45 anys en situació d'atur de llarga durada, especialment pels efectes que tindrà en les

pensions la falta de cotització a la Seguretat Social, pel fet de no tenir feina ni rebre cap subsidi.

La desigualtat entre homes i dones en el mercat laboral empitjora i la bretxa salarial de les dones és del 24,8%, la qual arriba fins al 30% en les dones més grans de 45 anys.

Les polítiques defiscalitzadores han afavorit clarament les rendes més elevades i els grans grups empresarials, i han contribuït de forma decisiva a l'augment de les desigualtats.

Uns problemes socials tan greus i, en especial, les propostes per solucionar-los, han de ser necessàriament un objecte central del debat de les properes eleccions a Catalunya. A aquest debat volem aportar les nostres propostes i prioritats.

Propostes de CCOO per una Catalunya social

1. Redistribuir la riquesa i lluitar contra les desigualtats

Per redistribuir la riquesa i lluitar contra les desigualtats proposem:

- a) Un sistema fiscal més just amb una major tributació de les rendes del capital i les grans fortunes.
- b) Revertir els efectes de les reformes laborals garantint l'estabilitat en l'ocupació i salaris dignes.
- c) Promoure polítiques d'igualtat que evitin les discriminacions per raó de sexe, d'origen o d'orientació sexual.
- d) Establir un pla de xoc per fer front a la pobresa en totes les seves formes (social, energètica...) i a l'exclusió social.
- e) Desenvolupar uns serveis públics de qualitat.

2. Un finançament més just

És necessari un nou finançament per a Catalunya que superi un dèficit fiscal històric que menyscaba la competitivitat de l'economia catalana i debilita el seu estat del benestar.

És per això que reclamem un concert econòmic solidari que ompli de contingut l'exercici de l'autogovern i garanteixi la suficiència dels ingressos, així com un compliment per part de l'Estat pel que fa a les inversions públiques a Catalunya d'acord amb la seva participació en el PIB.

3. Una fiscalitat equitativa on pagui més qui més té i més guanya

A Catalunya tenim una pressió fiscal que està significativament per sota de la mitjana europea, la qual cosa limita la capacitat per implementar polítiques redistributives i per lluitar contra les desigualtats socials.

El Govern de la Generalitat ha de poder establir tributs, amb un caràcter progressiu, en què pagui més qui més té i més guanya, per millorar les prestacions de l'estat del benestar i la qualitat dels serveis públics. A través d'una agència tributària pròpia ha de recaptar, gestionar i liquidar tots els impostos que paguen els ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Per fer un sistema fiscal més equitatiu cal equiparar la fiscalitat del treball a la del capital, s'ha d'augmentar de forma efectiva la tributació de les grans empreses i s'ha d'instaurar un impost per a les grans fortunes. També és necessari recuperar l'impost de successions.

És necessari lluitar contra el frau, l'evasió i l'elusió fiscal i l'economia submergida, amb més voluntat política i més recursos humans i materials, i endurir el règim sancionador per aplicar penes més severes als defraudadors.

4. Un nou model productiu capaç de crear ocupació de qualitat i sostenible en termes mediambientals

Proposem un nou model basat en l'economia productiva que sigui eficient en l'aspecte econòmic, orientat a satisfer les necessitats de les persones, sostenible en termes mediambientals i amb un ús més racional dels recursos.

Amb els actuals nivells d'atur, la creació de llocs de treball de qualitat i amb drets és un objectiu prioritari del nou model productiu.

Cal anar cap a un nou model energètic més sostenible, basat en l'estalvi i l'eficiència energètica, que desenvolupi àmpliament la generació renovable i l'autoconsum.

Cal donar impuls i nova orientació al sector de la construcció. Aquest sector ha de recuperar activitat i ocupació, sobretot en la rehabilitació i la modernització del parc construït, per adaptar-lo a les exigències d'eficiència i sostenibilitat ambiental. Cal un

pla d'aplicació municipal que incentivi la nova orientació del sector per arrossegar inversió privada.

S'han d'impulsar transformacions en el sector turístic que afavoreixin la seva descentralització territorial i estacional, i que desenvolupin nous àmbits, com el cultural. Aquests canvis han de produir una millora dels serveis i de la qualitat de l'ocupació en el sector.

És necessari afavorir l'economia social. La tradició cooperativista de Catalunya pot ser avui un mecanisme ben adaptat a models innovadors i a la nova economia de la societat del coneixement, i un bon instrument per a la creació d'ocupació.

D'altra banda, s'han de garantir la formació i la qualificació professional al llarg de tota la vida laboral per permetre una anticipació i una adaptació als canvis, especialment des del punt de vista dels continguts tecnològics.

5. Un pacte nacional per a la indústria

La indústria ha de ser un motor de l'economia catalana i un generador de llocs de treball. És necessari un pacte nacional per a la indústria per a la transformació del nostre teixit industrial que ens permeti definir una política industrial més enllà d'una legislatura. Això passa per una indústria innovadora, sostenible i renovada, basada en la qualitat de l'ocupació i orientada cap a la producció de béns de més valor afegit.

La innovació i la internacionalització han de ser la resposta als reptes de la globalització i el canvi tecnològic.

S'ha de possibilitar el reequilibri territorial amb plans d'industrialització de les comarques amb més alts nivells d'atur.

6. Ampliar el paper de l'ICF

S'ha d'ampliar la funció de l'Institut Català de Finances (ICF) perquè sigui un instrument al servei de les polítiques de reindustrialització del país. Entre les seves funcions, cal facilitar crèdit a les pimes i a l'economia social així com oferir línies de finançament a projectes empresarials en sectors clau per a l'enlairament de la indústria catalana.

7. Treball digne i plena ocupació

Hem de construir una societat articulada al voltant del treball digne, amb salaris suficients i ocupació estable i amb drets. La plena ocupació és un objectiu irrenunciable i plenament coherent amb la defensa de l'estat del benestar.

A tal fi, el Govern de la Generalitat ha de complir un paper més actiu. El combat contra l'atur juvenil i la millora de l'ocupabilitat de les persones han de ser activitats prioritàries. Cal fer una aposta decidida per a la formació professional, que s'ha de prestigiar i esdevenir una de les grans prioritats educatives.

Fomentar la contractació indefinida i causalitzar la contractació temporal per limitar-la de forma efectiva són mesures imprescindibles per posar fi a la dualitat del mercat de treball.

Els treballadors i treballadores immigrants tenen, en general, pitjors condicions de treball que els autòctons, ja que tenen taxes d'atur i temporalitat més elevades. Els immigrants extracomunitaris ocupen els llocs de treball menys qualificats i, sovint, per sota de la seva qualificació professional. Aconseguir la igualtat de drets per a totes les persones és inseparable del treball digne.

Les dones pateixen amb més força les conseqüències de l'increment de les desigualtats i la precarietat laboral. L'atur i el treball a temps parcial no desitjat, la temporalitat i la bretxa salarial incideixen d'una manera més profunda en les dones. Per això, cal tenir present l'impacte de gènere en qualsevol regulació legal o implementació de polítiques relacionades amb l'ocupació.

La democratització de les empreses és imprescindible per a la humanització del treball. Això requereix la participació efectiva dels treballadors i treballadores i una major capacitat de control sobre les decisions empresarials.

8. Salaris dignes i recuperació del poder adquisitiu

La crisi ha comportat un ajust important de la renda distribuïda en l'economia espanyola i catalana, però amb efectes molt desequilibrats: perden els assalariats i assalariades, perden els autònoms, perden els béns i els serveis públics, i guanyen les empreses i les rendes de la propietat.

Per això, els salaris han de recuperar pes en la distribució de la renda. Els increments salarials han de mantenir el poder adquisitiu i participar també dels increments de productivitat. S'ha d'augmentar el salari mínim interprofessional en línia amb el que estableix la Carta social europea, és a dir, amb una quantia equivalent al 60% del salari mitjà del país.

9. Revertir les reformes laborals i elaborar un nou Estatut dels treballadors

És necessari revertir les reformes laborals i recuperar la capacitat contractual dels sindicats i la seva competència per vertebrar la negociació col·lectiva.

S'ha d'elaborar un nou Estatut dels treballadors que recuperi drets, els actualitzi i garanteixi la seva tutela efectiva. Un nou Estatut dels treballadors que connecti amb les modernes formes d'organització del treball i l'ús de les noves tecnologies, i que prevegi la participació efectiva dels treballadors i treballadores a les empreses.

En l'àmbit institucional s'ha d'impulsar la construcció del marc català de relacions laborals per fomentar el diàleg i la concertació social. En aquest sentit, s'ha de reforçar el paper dels interlocutors socials establint espais estables de concertació de les polítiques socioeconòmiques tant en l'àmbit de Catalunya com en el territori.

10. Combatre la precarietat laboral en l'àmbit de les administracions públiques

Les desregulacions laborals i les reformes legislatives han propiciat privatitzacions, externalitzacions i precarització dels sectors laborals més febles, fonamentalment dels serveis que exigeixen menys formació i més treball intensiu. Molts d'aquests serveis depenen, en molts casos, directament de la Generalitat de Catalunya, que és titular dels serveis, però els té externalitzats i els contracta a partir de licitacions públiques en els concursos de serveis. És per això que CCOO de Catalunya proposem que en tots els concursos públics dependents de la Generalitat de Catalunya es garanteixi:

- El compliment dels convenis de sector en la seva integritat.
- Les garanties d'estabilitat en l'ocupació.
- La subrogació garantida en les clàusules de les licitacions.
- El control públic i sindical de la gestió de les subcontractacions.
- El protocol de bones pràctiques en les contractacions públiques.
- La responsabilitat social de les empreses licitadores.

11. Defensar allò que és públic i revertir les retallades i les privatitzacions

Les privatitzacions dels serveis públics han contribuït de forma important a l'acumulació de riquesa per part d'una minoria i a l'increment de persones en risc de pobresa i d'exclusió social —deixant de ser la garantia dels drets de ciutadania—, i es troben, sovint, a l'origen de fenòmens de corrupció.

Per això, la defensa d'allò que és públic ha de ser una referència indefugible de l'acció de govern. Cal revertir les retallades i retornar a la gestió pública serveis que han estat privatitzats o externalitats.

És necessària una Administració pública catalana moderna i de qualitat, més àgil i propera a la ciutadania. I cal posar en valor la feina dels empleats i empleades públics, que han de poder recuperar el poder adquisitiu perdut com a conseqüència de les polítiques de retallades. També s'ha de recuperar l'ocupació pública destruïda durant els últims anys per atendre adequadament els serveis públics i reduir la temporalitat de les plantilles.

Catalunya té un percentatge menor d'empleats i empleades públics si es compara amb altres països europeus amb els quals volem convergir, una situació que també expressa el diferencial existent pel que fa al nostre estat del benestar.

És necessari, doncs, disposar d'un sector públic potent i eficient que generi ocupació en sectors clau per al futur del país i el benestar de les persones, com l'ensenyament i la salut i els serveis relacionats amb els drets de ciutadania (atenció a la dependència i la infància, exclusió social...).

12. Serveis públics de qualitat

La despesa pública en ocupació ha estat històricament per sota dels nivells mitjans europeus. És prioritari invertir més recursos en el sistema educatiu, especialment per reduir el fracàs escolar i garantir l'educació de 0 a 3 anys. S'ha d'apostar per un model educatiu català, inclusiu, laic, democràtic, participatiu i de qualitat que garanteixi el caràcter públic i gratuït de l'educació, compensador de les desigualtats i que garanteixi la igualtat d'oportunitats. El sistema de beques només es pot entendre com a sistema transitori que preserva l'accés al sistema educatiu en igualtat de condicions, però no garanteix l'equitat.

Per defensar el dret a la salut, cal preservar i millorar el sistema sanitari públic amenaçat per les retallades i les privatitzacions. És necessari un sistema de cobertura universal que garanteixi a tota la ciutadania els mateixos drets i serveis. S'han d'introduir mesures de racionalització que excloguin el copagament sanitari perquè genera desigualtats en l'accés a la salut i és ineficient per controlar les despeses.

L'atenció a la dependència s'ha vist greument afectada per les polítiques de retallades, que l'han buidada de contingut. S'ha d'avançar en el desplegament de la llei i garantir l'atenció a totes les persones que estan en les llistes d'espera.

S'ha de fer efectiu el dret a l'habitatge, que és fonamental per garantir una vida digna. Per això, cal fomentar el lloguer públic i crear un parc públic de lloguer social, per

facilitar l'accés a l'habitatge, eliminar les clàusules abusives de les hipoteques i introduir la dació en pagament.

13. Millorar la protecció social. Una renda garantida de ciutadania per a totes les persones sense recursos

Mentre que l'atur de llarga durada s'ha disparat, cau la protecció a la desocupació i augmenta la població que es troba en risc de pobresa o d'exclusió social. Aquestes circumstàncies fan encara més urgent l'aprovació de la renda garantida de ciutadania per a totes les persones sense recursos a fi d'evitar que caiguin en l'exclusió social. Una renda garantida, entesa com un dret de ciutadania, i que ha estat reclamada a través d'una iniciativa legislativa popular.

14. Millorar el funcionament i la transparència de les institucions i la neutralitat del paper dels mitjans de comunicació

Una societat democràtica exigeix un funcionament honest i transparent de les institucions. Cal eliminar els fenòmens de corrupció i exigir responsabilitats als responsables d'activitats il·lícites.

Cal garantir el dret a la informació plural, lliure i sense manipulacions. Per això, cal garantir la plena independència i la neutralitat de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) mitjançant la desvinculació del Govern de la Generalitat i recuperant l'adscripció plena al Parlament de Catalunya.

15. Reforçar la cohesió social i els valor de la laïcitat

Volem una societat cohesionada i oberta on totes les persones, amb independència del seu origen, tinguin els mateixos drets i deures. A tal fi, s'ha de rebutjar la instrumentalització de la immigració i mantenir una actitud ferma de rebuig davant actuacions discriminatòries que vulnerin els drets de les persones immigrants i posin en perill la convivència.

Cal impulsar la laïcitat de les institucions catalanes i de les seves actuacions com el punt de trobada entre les diferents cultures que garanteix la convivència i la cohesió social, més enllà de les creences i dels costums de cadascú.

16. Promoure l'ús social del català en tots els àmbits

El coneixement de la llengua catalana s'ha d'entendre com un dret de ciutadania i se n'ha de promoure l'ús social en tots els àmbits. La nova realitat social reforça el paper de l'escola en la promoció del coneixement del català. En aquest sentit, cal rebutjar els atacs contra la llengua i el model d'escola catalana que busquen trencar la convivència.

17. Dret a decidir sobre el marc institucional i el model social

Per reforçar la democràcia, cal una participació directa de la ciutadania en els temes que l'afecten i que són del seu interès. El dret a decidir és un principi democràtic per defensar i que s'ha de poder exercir de forma àmplia, tant pel que fa al marc institucional com en relació amb el model social.